nota

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

Internationaal Beleid

1 - Persoonsgegeven

Datum
6 oktober 2026

Referentie
66619288

Bijlagen
1: BNC-fiche Culturele Hoofdsteden van Europa

2: Commissievoorstel voor de hernieuwde actie van de Culturele Hoofdsteden van Europa

Intern OCW afgestemd
EenK, IB

Extern OCW afgestemd
EZK

BNC-fiche Culturele Hoofdsteden van Europa

Aanleiding

De Europese Commissie heeft op 10 september 2026 een voorstel gepubliceerd om de reeds bestaande Actie Culturele Hoofdsteden van Europa (ECoC) te verlengen en vernieuwen voor de periode 2034-2047. Over dit voorstel is door OCW een Beoordeling Nieuw Commissievoorstel-fiche (BNC-fiche) geschreven (zie achtergrond voor toelichting BNC-fiches). Volgens de reguliere behandelingstermijn dient een fiche binnen 6 weken in de Kamer te liggen. Dat is in dit geval niet gelukt. De Kamer wordt hierover geïnformeerd met een uitstelbrief.

Hierbij leggen we dit fiche graag voor, zodat we eventuele opmerkingen tijdig kunnen verwerken. De versie van het fiche dat hieruit voortkomt zal op 21 oktober in de BNC-vergadering worden behandeld.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met het BNC-fiche, of heeft u nog opmerkingen?

Kernpunten

- De actie ECoC bestaat al sinds 1985. Het huidige besluit (nr. 445/2014/EU) verloopt in 2033. Een nieuwe rechtsgrondslag is nodig om de continuïteit van het initiatief te waarborgen.
- Het voorstel bouwt voort op de successen van de vorige edities van de actie, maar introduceert ook enkele wijzigingen, met het doel de actie te simplificeren en de Europese dimensie, langetermijnstrategie en verduurzaming meer naar voren te laten komen.
- Ambtelijk heeft OCW het voorstel positief beoordeeld: we zijn tevreden over de eerdere edities van dit voorstel en staan positief tegenover het voortzetten hiervan. Daarnaast kunnen we ons in algemene zin vinden in de voorgestelde wijzigingen. Wel hebben we nog een aantal vragen wat betreft de concretisering en praktische uitwerking van enkele voorstellen.
- Het fiche wordt op 21 oktober interdepartementaal besproken in de wekelijkse BNC-vergadering. Volgens de planning staat het fiche vervolgens 27 oktober op de agenda van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen (CoCo) en op 30 oktober op de agenda van de Ministerraad (MR).

Toelichting

Kernpunten voorstel

- De wijzigingen in het voorstel t.o.v. de lopende actie beslaan een aantal kernpunten: de mogelijkheid voor groepen steden om mee te doen; uitbreiding van de jury; en de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden de titel in te trekken.

Kernpunten BNC-fiche

- In het BNC-fiche wordt het voorstel overwegend positief beoordeeld, op basis van ervaringen met de eerdere edities van de acties en het doel van de wijzigingen. Wel wijzen we in het fiche op een aantal aandachtspunten.
- In het fiche stellen we enkele vragen bij de praktische uitwerking van verschillende voorstellen. Zo is het nog onduidelijk hoe een gedeeld bod van een groep steden (over landsgrenzen heen) er in de praktijk uit zal zien.
- In het fiche benadrukken we dat het intrekken van de titel enkel als uiterst middel benut moet worden, met goede betrokkenheid van de lidstaten.
- De (incidentele) financiële consequenties die voortvloeien uit de ECoC voor de Nederlandse Rijksoverheid zullen moeten worden gedekt vanuit artikel 14 van de OCW begroting.
- De Commissie heeft geen impact assessment uitgevoerd. Het kabinet hecht er waarde aan dat voorstellen gepaard gaan met een degelijke effectenbeoordeling op grond van de 'Agenda voor betere regelgeving' van de Commissie.[1] Tegelijkertijd constateren we in het fiche dat het gaat om de voortzetting van een bestaande actie, waar een uitgebreide evaluatie van is gedaan, met beperkte aanpassingen.

Achtergrond

Het BNC-proces

BNC staat voor Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen. Een BNC-fiche geeft het standpunt van de Nederlandse regering ten aanzien van een nieuw Europees voorstel weer, waarmee de Nederlandse regering de onderhandelingen op Europees niveau ingaat. Een BNC-fiche geeft een korte samenvatting van een voorstel van de Europese Commissie en inventariseert de mogelijke gevolgen voor de Nederlandse praktijk. Het wordt opgesteld door de interdepartementale BNC-werkgroep.

Die werkgroep bespreekt alle nieuwe voorstellen voor beleid en wet- en regelgeving van de Europese Commissie. De BNC bestaat uit ambtenaren van de directie Internationale en/of EU-zaken van elk ministerie en wordt voorgezeten door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Naast vertegenwoordigers van de ministeries zijn ook de koepelverenigingen van de decentrale overheden, de VNG en het IPO, vertegenwoordigd in deze werkgroep. De voornaamste taak van de werkgroep is het signaleren en het inschatten van de gevolgen van nieuwe voorstellen van de Europese Commissie. Wanneer de voorstellen voldoende relevant zijn, zal door de werkgroep een BNC-fiche worden geschreven.

[1] Kamerstukken 2023-24, 21501, nr. 30-621

Voor het schrijven van een BNC-fiche wordt een eerstverantwoordelijk ministerie aangewezen dat als penvoerder zal optreden bij het opstellen van het fiche. Deze penvoerder stemt het fiche altijd interdepartementaal af via meeleesrondes, zodat de opmerkingen van de inhoudelijk experts voorafgaand aan de BNC-vergadering zijn verwerkt. Wanneer het conceptfiche is opgesteld en besproken in de werkgroep BNC, zal het na vaststelling worden toegezonden aan de CoCo. De CoCo is verantwoordelijk voor het voorbereiden van besluitvorming in de ministerraad ten aanzien van EU-dossiers. Binnen de CoCo wordt het Nederlands standpunt ten aanzien van het nieuw Commissievoorstel of voornemen wederom interdepartementaal afgestemd. Hierna zal in de ministerraad het fiche definitief worden vastgesteld. Daarna wordt het BNC-fiche in een beknopte versie verstuurd naar de Eerste en Tweede Kamer en de Nederlandse leden van het Europees Parlement.

redacted on: 29-10-2026

- Redaction (1 redaction)

---

1 Privilege / Exemption reason used:

1 -- "Persoonsgegeven" (1 instance)

Redacted pages:

Page 1, Persoonsgegeven, 1 instance